

Матеріали

науково-практичної конференції
з міжнародною участю

“Симуляційна медицина погляд в майбутнє”

(впровадження інноваційних технологій
у вищу медичну освіту України)

м. Чернівці
19 лютого 2021

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,

“МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ - ПОГЛЯД В МАЙБУТНЄ”

*(впровадження інноваційних технологій
у вищу медичну освіту України)*

м. Чернівці

19 лютого 2021

УДК : 378.147.091.33-027.22(061.3)

С 37

Головний редактор:

Бойчук Т. М. – в. о. ректора Буковинського державного медичного університету, д.мед.н., професор.

Редакційна колегія:

Геруш І. В. – к.мед.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи.

Ходоровський В. М. - к.мед.н., доцент, начальник навчального відділу з сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення.

Смандич В. С. - к.мед.н., керівник навчально-тренінгового центру симуляційної медицини, асистент кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб.

Хлуновська Л. Ю. - к.мед.н., асистент кафедри педіатрії та медичної генетики.

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю лікарів, науковців та молодих вчених, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

С 37 **Медична симуляція – погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України)** (для лікарів, науковців та молодих вчених) : наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Чернівці, 19.02.2021 року: тези доп. / Чернівці: БДМУ. – 267 с.

УДК : 378.147.091.33-027.22(061.3)

С 37

Буковинський державний медичний університет, 2021

3. Симуляційна медицина. Досвід. Здобуття. Перспективи. Практичний poradnik. // Запороржан В.М., Тарабрін О.О. – Суми: ПФ «Видавництво Університетська книга», 2018. 240 с.

КОГНІТИВНІ ТА АФЕКТИВНІ АСПЕКТИ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Сорокман Т.В.

Буковинський державний медичний університет, м.Чернівці

Сучасні інноваційні технології навчання активно впроваджуються в освітній процес закладів вищої медичної освіти України [1, 2]. Це продиктовано різними аспектами і насамперед обмеженнями використання традиційної форми навчання студентів «біля ліжка хворого». Окрім того, при засвоєнні більшості навичок, недосвідчені студенти стикаються з ризиком ускладнень при їх проведенні на пацієнті і вимушені вивчати у теоретичному форматі, у зв'язку з чим, виникла потреба у розробці та впровадженні у навчальний процес інноваційних методик. Зокрема у всіх закладах медичної освіти на до- та післядипломному етапах активно впроваджується методологія симуляційної медицини. Симуляційна техніка дозволяє досягти максимально якісного реалізму імітації різноманітних клінічних сценаріїв, а також відпрацювання практичних навичок окремих діагностичних і лікувальних маніпуляцій. Щоб повною мірою використати потенціал симуляційного навчання необхідно налагодити співпрацю між симуляційними центрами та належну підготовку викладачів-тренерів, здатних організувати навчальний процес з урахуванням сучасного європейського досвіду.

При симуляційному навчанні враховуються всі три аспекти класифікації Блума з оцінки цільових навчальних компетенцій: завдання навчання (знання); психомоторні завдання навчання (вміння), афективні завдання навчання (поведінка). Оскільки симуляційне навчання має вирішувати значно ширше коло завдань, ніж просто відпрацювання на спеціальних тренажерах психомоторних навичок виконання певних маніпуляцій і процедур, не менш важливим є розвиток нетехнічних навичок, а саме лідерських та організаторських якостей, здатності приймати рішення, навичок командного спілкування і підтримки. Тому при проведенні симуляційного навчання важливо дотримуватися ефективної методології [3-5]. Правильне виконання завдання має бути розділене на кілька кроків, кожен із яких, залежно від складності, оцінюється певною частиною бала. Значення кожного кроку може бути різним залежно від складності виконання. Окремі навички мають критичні точки, при невиконанні яких завдання вважається невиконаним. Відпрацювання навичок командного спілкування і підтримки має важливе значення. Так, студенти мають розуміти межі власних вмінь і компетенцій та вчасно кликати на допомогу тих спеціалістів, які потрібні у певній ситуації (рентгенологів, медсестер, лікарів УЗД діагностики, анестезіологів, онкологів, хірургів, лаборантів тощо). У відпрацюванні таких навичок важливо не опустити саму процедуру виклику на допомогу. Наприклад студент має знати, у якому приміщенні знаходиться потрібний спеціаліст, має вміти передати йому у стислій формі таку інформацію, щоб він прибув на місце вчасно, з усім необхідним обладнанням і вже готовим до дій у конкретній ситуації. Залежно від головних завдань, над якими працює команда в конкретній ситуації, важливе значення має розподіл ролей у команді і поведінка лідера: вміння визначити коли і як діяти, передача ролі лідера від одного до іншого члена команди, перекладення

функцій членів команди, щоб уникнути ситуації коли одні працюють з навантаженням, а інші залишаються не задіяними. Це найперше стосується відпрацювання навичок студентами 4 курсу спеціальностей «Медицина» та «Педіатрія», оскільки у них значно акцентуються мануальні (демонстрація техніки фізикального обстеження, інтерпретацію певних патологічних змін, наприклад порушення серцевого ритму, дихальних та серцевих шумів тощо), когнітивні (зіставлення результатів додаткових методів обстеження з клінічними симптомами, обґрунтування змін різних лабораторних показників) та комунікативні (особливості щеплень в педіатрії, сімейного та епіданамнезу в інфекційних хворобах, спадкового анамнезу тощо) компетентності. У цьому ж аспекті важливим є демонстрації вміння повідомити пацієнту свої висновки та план подальших дій. Варто звернути увагу і на технічну підтримку стимуляційного навчання: забезпечення дотримання часового регламенту, безперебійне відеоспостереження та відеозапис виконання навички, технічна підтримка манекенів, допоміжного інструментарію та матеріалів.

Висновок. Нові підходи до медичної освіти дозволяють вчитися та практикуватися, відпрацьовувати практичні навички окремих діагностичних і лікувальних маніпуляцій не ризикуючи при цьому життям і здоров'ям пацієнтів.

Список використаних джерел

1. Артьоменко ВВ. Ефективність симуляційних методів навчання. Журнал управління закладом охорони здоров'я: Консультаційно-довідкове видання. К.: ТОВ «Міжнародний центр фінансово-економічного розвитку. Україна». 2015;6: 70–76.
2. Корда ММ, Шульгай АГ, Запорожан СЙ, Крішак МЮ. Симуляційне навчання у медицині – складова частина у процесі підготовки лікаря-спеціаліста. Медична освіта. 2016;4:17–20.
3. Lioce L, Meakim CH, Fey MK [at all.]. Standards of best practice: Simulation standard IX: simulation design Clinical simulation in nursing. 2015;11(6):309-315.
4. Flo J, Flaathen E.K, Fagerström L. Simulation as a learning method in nursing education – a case study of students' learning experiences during use of computer-driven patient simulators in preclinical studies. Journal of nursing education and practice. 2013;3(8):138-149.
5. Steadman R, Burden A, Huang Y [et al.]. Improvements Based on Participation in Simulation for the Maintenance of Certification in Anesthesiology Program. Anesthesiology Journal. 2015;122(5):1158.

ПЕРЕДОВИЙ ДОСВІД ПРАКТИЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ «ЧОТИРЬОХ КРОКІВ» РЕУТОН У ВІРТУАЛЬНИХ УМОВАХ НАВЧАННЯ

Сулима В.С., Бігун Р.Р., Гоцанюк Р.В.

Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ

Останні десятиріччя розвитку сучасних медичних дисциплін відзначились бурхливою розробкою нових матеріалів, імплантатів, засобів та технологій. Ефективне практичне використання їх можливе тільки завдяки поєднанню оновлених фахових знань та набутих чи вдосконалених практичних вмінь. Одним з методів поглиблення